

Hrvoje Morović:

DUŠAN MANGJER

Pred 32 godine umro je u Splitu prof Dušan Mangjer. Pripadao je staroj splitskoj porodici koja je dala mnogo kulturnom i socijalnom životu Splita. Poznat je bio u prvoj polovici XIX stoljeća kanonik Petar Mangjer, jedan od posljednjih latinističkih pjesnika hrvatskih, pa Ivan Mangjer, otac Dušanov, koji je bio jedan od prvih hrvatskih načelnika splitske općine.

Dušan Mangjer posvetio se profesorskom zvanju. Završio je filozofski fakultet u Zagrebu, gdje je kao student pripadao kolu napredne hrvatske i srpske omladine kojoj su tada na čelu stajali Stjepan Radić i Svetozar Pribičević. Kao profesor službovao je na splitskoj Realci, ali je svoje glavne snage posvetio stvaranju Gradske biblioteke. U tome je naišao na razumijevanje ondašnje općinske uprave, kao i uprave Slavjanske narodne čitaonice, koja mu je god. 1903. stavila na raspolaganje svoju društvenu knjižnicu i prostorije. Tada se Mangjer dao na prikupljanje knjiga i sredstava te je 1912. godine mogao otvoriti javnosti relativno dobro snabdjevenu biblioteku. U toku tri decenije, koliko je bio na čelu Biblioteke, Mangjer je sakupio znatno kulturno blago u knjigama, rukopisima, raznim rijetkostima i uspomena na prošli život Splita i Dalmacije,

Prof. Dušan Mangjer

tako da ne samo današnja Naučna biblioteka nego i današnji Historijski muzej grada Splita, pa Arhiv i Prirodoslovni muzej duguju u velikoj mjeri osnutak upravo bogatom i raznovrsnom materijalu što ga je on bio sakupio.

Dušan Mangjer je znao svojim finim taktom sabrati mnoge privatne zbirke, tako prirodoslovnu zbirku prof. Kolombatovića, pa dragocjene zbirke knjiga prof. Miskijata, Petravića, književnika Kasandrića i političara dr Ante Trumbića, čime je njegova Gradska biblioteka dobila naučni karakter te se kasnije i prozvala Naučnom bibliotekom.

Poslije prvog svjetskog rata Mangjer je nastojao i oko osnivanja ženske gimnazije u Splitu te je bio i njezin prvi direktor.

U svom političkom radu isticao se kao demokrat i bio na strani udru-

žene opozicije te je stoga bio prije vremena penzioniran.

Dušan Mangjer djelovao je i kao publicist. Godine 1898/9. izdavao je u Splitu politički list NEZAVISNOST, a u splitskom Novom dobu objavio je mnoštvo članaka iz kulturne i političke povijesti. Posebno je godine 1898. objavio knjigu Narodna misao za ujedinjenje hrvatske i srpske akademske omladine, gdje je sabrao pisma znamenitih naših ljudi o srpsko-hrvatskom pitanju.

Radeći uporno godinama i bez reklame, Mangjer je čitav svoj život posvetio kulturnom izdizanju svoga rodnog grada.

IN MEMORIAM JOZI DABROVIĆU!

Dana 8. siječnja 1975. prestalo je kucati plemenito srce našeg zaslužnog člana kapetana Joze Dabrovića.

Pokojni je Dabrović rođen 1912. u Dubrovniku, gradu slobode i velikih pomorskih tradicija, pa je već za djetinjstva zavolio more i opredijelio se za pomorsko zvanje, te nakon dovršene pomorske akademije i propisane navigacije stekao je zvanje kapetana duge plovidbe.

Bio je veliki entuzijast plivačkog sporta i vaterpola te je igrao važnu ulogu u pomorskom klubu JUG koji je 11 godina branio prvenstvo države a nastupio je i na Olimpijadi u Berlinu.

Kasnije prelazi u pomorsko-upravnu službu, pa je na kraju postao inspektor kod Lučke kapetanije u Splitu.

Naše je Društvo višestruko zadužio i bio od pomoći savjetom prilikom njegovog osnivanja, a zatim je uspostavio usku suradnju između ovdašnjeg Društva prijatelja dubrovačkih starina i našeg Društva, osobito u održavanju zajedničkih predavanja i zajedničkih izleta. Pokrenuo je dopače članove da dadu novčani doprinos za obnovu našeg Kazališta, a Društvo prijatelja dubrovačkih starina je to isto učinilo za revitalizaciju kliške tvrđave.